

РАЙОНЕН СЪД – ГР.ПЕТРИЧ

УТВЪРДИЛ:
ПРЕДСЕДАТЕЛ.....
/МАЯ БАНЧЕВА/

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА С ВЕЩИ ЛИЦА

I. НОРМАТИВНА УРЕДБА

НПК, ГПК, ЗСВ

НАРЕДБА № 1 от 16.01.2008 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица

НАРЕДБА № 2 от 26.10.2011г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения, ДВ бр. 91/18.11.2011г.

Наредбата за командировките в страната

Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

II. ОПРЕДЕЛЯНЕ И НАЗНАЧАВАНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА В СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА

1. НАЗНАЧАВАНЕ

1.1. Вещо лице се назначава по искане на страната или служебно, когато за изясняване на някои възникнали по делото въпроси са необходими специални знания из областта на науката, изкуството и други области, включително и при провеждане на оглед или освидетелствуване.

1.2. Съдът може да назначи и повече вещи лица, когато това се налага с оглед на обстоятелствата по делото при сложност или комплексност на изследването.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА

2.1. Вещите лица се определят от съда служебно и/или по предложение на страните от Официално утвърденият и публикуван Списък на вещи лица за Благоевградски съдебен район.

2.2. При определянето на вещото лице се съобразява необходимата квалификация и специалност на експерта, обема, вида и естеството на поставените експертни задачи.

2.3. При определяне на конкретен експерт за изпълнение на експертизата, съответните служители в съда, в зависимост от фазата на управление на делото /съдебни секретари или деловодители/, веднага се свързват по телефон с посочения конкретен експерт за да получат потвърждение за изпълнение на възложената експертиза в необходимите и изискуеми се от съда и процесуалният закон срок. След потвърждение на обективната възможност за изпълнение на допуснатата експертиза, съответните съдебни служители изпращат на експерта незабавно, включително и по електронен път при заявено предварително съгласие за такъв обмен на книжа, писмо с поставените задачи и се предоставя възможност на вещото лице за запознаване със съдебното дело и материалите към него.

2.4. При липсата на обективна възможност за назначаване на вещо лице от утвърденият Списък на вещите лица за Благоевградски съдебен район, по същият ред се определя и назначава експерт от Списък на вещи лица за друг съдебен район или от съответно звено, структура или Университет, в които работят служители с необходимата квалификация и специалност.

2.5. За улеснение определянето на вещи лица с необходимата специалност и квалификация, съдебните служители използват активно въведените софтуер по Проект на ВСС "Система за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица". Всички съдебни служители, които работят с вещи лица се обучават за използване на този софтуер.

2.6. В службите «Съдебни секретари» и «Съдебно деловодство», както и във всички съдебни зали се поддържат актуализирани списъци на вещите лица към Списъка на Благоевградски съдебен район. Актуализирането на тези списъци се извършва по инициатива на съда или по инициатива на вещото лице, когато е променена информацията за контакт с него, възможността за извършване на експертизи или притежаваните специалности и допуск до класифицирана информация за вещото лице.

При депозиране на молба за промяна на поддържаната информация за даден експерт, същата се докладва на всички съдии и съдебни служители, прилага се към Списъка с експерти при съда и се изпраща до съдебният администратор на ОС-Благоевград за извършване на актуализация в централизираната база данни за вещите лица, поддържана то ВСС.

2.7. При желание на вещо лице да участва в изпълнението на експертизи, включително и когато не е включено в Утвърденият за това списък на експерти за съдебният регион, същото може да депозира заявление до Председателя на съда по Образец в Приложение №1 към тези правила. Това заявление се предоставя за сведение на всички съдии и съдебни служители и се прибавя към папката с информация за актуализираният Списък на вещи лица в съда.

Искането на нов експерт за включване към утвърдения Списък за вещи лица в съдебният район, се материализира в писмена молба и се извършва съгласно процедурата, чрез органите и в сроковете, посочени в чл.399-402 от ЗСВ.

2.8. Назначаването на вещите лица по делата се извършва с писмен акт на съда, в който изрично се посочват: **предметът и поставените експертни задачи, необходимата специалност и квалификация на експерта, името, образованието и специалността на експерта, материалите, които се предоставят на вещото лице**

както и условията за изпълнение на експертизата /срокове, със или без оглед на място и вещи, депозит и начин на заплащане на експертния труд/.

За улесняване достъпа на експерта до необходимите му документи и материали във връзка с изпълнение на експертизата, на същият ведно с писмото за възлагане на експертизата, се издава от съответният съдебен служител и **съдебно удостоверение по чл.395, ал.2 на ЗСВ, с което вещото лице се легитимира пред трети лица и може да изисква от тях съдействие при изпълнение на възложените му експертни задачи** . /Приложение №2/

2.9.Вещите лица могат да се включват в изпълнението на еднолични, колективни, еднородни, комплексни, първоначални, допълнителни и повторни съдебни експертизи.

Съдът назначава еднородни експертизи когато за решаването на задачите им се използват знания от една научна област.

Съдът назначава комплексни експертизи, когато за решаването на задачите им се използват знания от различни научни области.

При необходимост от експертни знания в една научна област, съдът включва вещите лица в единична експертиза, а когато за решаването на задачите са необходими знания от различни научни области, съдът включва вещите лица в комплексна експертиза.

Допълнителна експертиза се назначава, когато заключението на експерта не е достатъчно пълно и ясно, а повторна експертиза- когато то не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност.

2.10. Когато е допусната съдебна експертиза при внасяне на депозит за някоя от страните, **вещото лице започва дейността по извършване на експертизата, след като е внесен депозит за заплащане на труда му.**

След внасяне на определеният от съда депозит, съответният деловодител незабавно уведомява за това експерта по телефон и изпраща писмото, ведно с другите предназначени за вещото лице съдебни книжа за изпълнение на възложената му експертиза.

3. ОСВОБОЖДАВАНЕ И ОТВЕЖДАНЕ НА ВЕЩИ ЛИЦА

3.1. Не могат да бъдат вещи лица:

1. лицата, спрямо които са налице основанията по [чл. 29, ал. 1, т. 1 - 5 и 7 - 8 и ал. 2](#) от НПК, както и такива, спрямо които са налице основанията за отвод по чл. 22, ал.1 от ГПК;

2. свидетелите по делото;

3. лицата, които се намират в служебна или друга зависимост от страните в процеса и техните защитници или повереници;

4. лицата, извършили ревизията, материалите от която са послужили като основание за започване на разследването;

5. лицата, които не притежават необходимата професионална правоспособност.

При наличието на горните основания, вещото лице е длъжно само да си направи отвод.

Заинтересованите лица предявяват отвода пред органа, който е назначил експертизата и същият се произнася незабавно и мотивирано по направеното искане.

3.2. При неизпълнение на възложените експертни задачи в определените за това срокове и в изискуемата се за това компетентност и пълнота, или когато вещото лице не може да изпълни експертизата поради обективни причини /болест, служебен ангажимент, отводи, отсъствие и др./, съдът служебно и/или по искане на страните може с мотивиран акт да освободи експертите по делото и замени същите с други такива.

3.3. При оттегляне на иска, частната тъжба или прекратяване на съдебното производство, съдът незабавно уведомява експерта за отпадналата необходимост от изготвяне на експертно заключение.

Ако към датата на прекратяване на делото, експертът е изготвил заключението си, макар и последното да не е прието по визираната обективна причина, съдът присъжда на вещото лице направените от него разноски за изпълнение на експертизата, както и експертно възнаграждение при условията на Наредба№1 и съгласно представената от него Справка-декларация.

II. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА В СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕДУРИ

1. ПРАВА НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

1.1. Вещото лице има право да се запознае с материалите по делото, които се отнасят до въпросите на експертизата; да изисква допълнителни материали и да взема участие при извършването на отделни действия по разследването, когато това е необходимо за да изпълни възложената му задача; да получи възнаграждение за положен труд и да му се заплатят разходите, които е направил, както и да иска отмяна на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси.

Когато в експертизата са включени няколко вещи лица, те имат право да се съвещават, преди да дадат заключението. При единодушие вещите лица могат да възложат на едно от тях да изложи пред съответния орган общото заключение, а когато са на различно мнение - всяко от тях дава отделно заключение и може да подпише заключението при особено мнение, което мотивира писмено .

1.2. Съдът уведомява своевременно вещите лица за допуснатата и назначена съдебна експертиза с тяхно участие и им предоставя съдебният акт, ведно с необходимите материали за изпълнението ѝ .

Съдът е длъжен да определи подходящ срок за изпълнение на експертизата при съобразяване вида и естеството на поставените експертни задачи и обема от работа , дейности, изследвания , които са необходими за изпълнението ѝ .

1.3. Вещото лице има право да изложи устно и защити експертното си заключение пред съдебният състав и страните, като отговаря и на поставени му от тях в тази процедура въпроси.

1.4. По преценка на съда и при в недостатъчна пълнота и яснота на експертното заключение, на експерта може да се предостави възможност допълни заключението си в рамките на допълнителна експертиза.

При недостатъчна обосноваване на експертното заключение и възникване на съмнение в неговата правилност, съдът може да назначи повторна експертиза с участието на същото вещо лице или да го замени с друго такова.

1.5. При разногласие между вещите лица, всяка група излага своите отделни мнения. Когато съдът не може да вземе становище по разногласието, той изисква от същите вещи лица допълнителни изследвания или назначава други вещи лица.

След разпита на вещите лица, същите могат да бъдат изслушани отново и разпитани допълнително от съда, ако той прецени, че това е необходимо за изясняване на обективната истина и обстоятелствата по делото.

1.6. Вещото лице има право да присъства при изслушване на свидетелите в процеса, чийто показания имат отношение към експертизата и да задава чрез съда въпроси на тези свидетели, във връзка с експертизата си.

1.7. Разпит в наказателното производство на вещо лице, което се намира извън страната, може да се извърши и чрез видеоконференция или телефонна конференция, когато това се налага от обстоятелствата по делото.

1.8. След изготвяне на експертното заключение и приемане на същото от съда, експерта има право на възнаграждение за труда си, както и такова за направените лични разходи и използвани материали и консумативи, пособия, технически средства, машинно и компютърно време и други необходими разходи при изпълнение на експертизата.

Направените от вещите лица пътни разходи, се възстановяват от бюджетната сметка на съда или от страните в процеса, като експертите имат право на дневни разноски и командировъчни по правилата на Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

1.9. Вещото лице има свободен достъп и може да прави справки по делото, по което е назначено, да получава безплатно копия от книгата и документите по делото и сведения с предимство в съда, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби и навсякъде, където е необходимо, само въз основа на качеството си на вещо лице, което удостоверява чрез представяне на карта за вещо лице.

Съдът, прокуратурата, органите на досъдебното производство, административните органи и други служби в страната са длъжни да оказват съдействие на вещите лица.

Всички държавни органи, юридически лица и граждани, при които се намират материали, необходими за експертизата, са длъжни да осигурят достъп на вещото лице до тях съобразно нивото на достъп до класифицирана информация, което то притежава, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на задачите на експертизата.

1.10. Когато вещото лице счита, че поставените му експертни задачи са неясно формулирани от съда или излизат извън кръга на неговата компетентност, то може да уведоми за това съда и да поиска допълнение или преформулиране на поставените му експертни задачи.

1.11. Служителите в служба "Деловодство" са длъжни да уведомят незабавно по телефон съответните вещи лица при постъпването на нови документи и

доказателства, след предаване на делото във вещото лице, ако тези документи и доказателства имат отношение към допуснатата и назначена от съда експертиза.

1.12. Когато съдът е възложил на страните също да съдействат за изпълнение на експертизата, служителите в служба "Деловодство" улесняват и подпомагат комуникацията между страните и експертите, чрез своевременно предоставяне на информация за връзка и контакт по между им .

2. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

2.1. Вещото лице е длъжно да се яви пред съответния орган, когато бъде призовано и да даде заключение по въпросите на експертизата.

Вещото лице може да откаже да даде заключение само когато поставените въпроси излизат извън рамките на неговата специалност или материалите, с които разполага, не са достатъчни, за да си състави обосновано мнение.

2.2. Вещото лице представя заключението си в срок **не по-късно от 7 дни преди датата на съдебното заседание.**

2.3. Експертното заключение се представя в писмен вид, в отделен екземпляр за съда и за всяка от страните, като същото има следното съдържание: името на експерта и неговата специалност и/или квалификация, на какво основание е извършена експертизата; къде е извършена; задачата, която е поставена; материалите, които са били използвани; изследванията, които са извършени и с какви научни и технически средства е направено това; резултатите, които са получени и изводите от експертизата. Заключение се подписва от вещото лице.

Ако при извършването на експертизата се открият нови материали, които имат значение по делото, но по които не е била поставена задача на експерта, вещото лице е длъжно да ги посочи в заключението си и да вземе отношение по тях при разпита си в съдебното заседание.

При участието на няколко експерти, експертното заключение се подписва от всички вещи лица. Ако някой от експертите подпише заключението с особено мнение, трябва писмено да обоснове същото.

2.4. Експерта е длъжен да даде вярно и безпристрастно експертно заключение, както и да проявява добросъвестност, обективност, всестранност и пълнота при извършване на експертното изследване.

При изпълнение на експертизата, експертът трябва да съобрази и използва съвременните постижения в съответната научна област.

2.5. Когато по делото са представени веществени доказателства, които има отношение към експертизата, експерта задължително следва да извърши личен оглед на същите преди изпълнение на експертизата. Ако по делото са представени писмени доказателства, съдържащи характеристики на вещите, имащи отношение

към експертизата, вещото лице задължително се запознава и съобразява и с тези документи и характеристики.

2.6. Вещото лице няма право да разпространява информацията за обстоятелствата, фактите и документите, които са му станали известни в хода на съдебната експертиза. Експертът е длъжен да спазва принципа на поверителност при ползуваната информация по съдебните дела и да спазва професионалната етика, като при прекратяване на функциите си, вещото лице не е освободено от задължението си да пази информацията по делата, свързана с дейността му като такава.

2.7. Вещото лице не може да приема каквито и да е подаръци, услуги, ангажиране по други дела, ангажиране за работа, услуги или консултации от страна по делото или нейни представители до приключване на делото.

2.8. Вещото лице популяризира дейността си по начин и със средства, които дават вярна представа за неговата компетентност и възможностите на съответния вид експертиза.

2.9. За възложените и извършените от тях съдебни експертизи, вещите лица водят експертно деловодство на хартиен и електронен носител, които се съхраняват в съответствие със сроковете, посочени в [Закона за националния архивен фонд](#). Достъп до регистрите от експертното деловодство имат компетентните органи, назначили експертизата.

2.10. При неявяване или отказ да даде заключение без уважителни причини, вещото лице се наказва с **глоба до петстотин лева**, която може да се обжалва в 7-дневен срок от датата на уведомяването, пред наложилият санкцията съдебен състав. Ако експерта посочи уважителни причини за неявяването си, наложената санкция се отменя с аналогичен съдебен акт.

2.11. При нежелание на експерта или обективна невъзможност да участва и изпълнява съдебни експертизи, същият следва да заяви това писмено, за да се уведомят съдиите и съдебните служители, както и за да се отрази това обстоятелство към Списъка с вещи лица при РС – Петрич.

III. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕПОЗИТИ ЗА ЕКСПЕРТИЗИ, ПРИСЪЖДАНЕ НА РАЗНОСКИ И ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЕПОЗИТИ ЗА ЕКСПЕРТИЗИ

1.1. Със съдебният акт, чрез който се допуска и назначава съдебна експертиза, съдът определя и условията, при които следва да се извърши тя /за сметка на бюджета на съда или след заплащането на депозит/, като се посочва конкретният размер на дължимият депозит, страната-вносител, срока на внасяне и сметката, по която следва да се внесе депозита.

1.2 При определянето размера на депозита, който предварително се внася за изпълнение на съдебната експертиза, съдът отчита : **сложността и спецификата на поставената експертна задача; компетентността и степента на квалификацията**

на вещото лице; обемът на работата и други обстоятелства, във връзка с извършването на експертизата.

Размерът на депозита по възможност трябва да кореспондира с размера на окончателното експертно възнаграждение, определяно съгласно обичайната практика на съда и експертите, при изпълнение на експертизи от възложеният предмет и обем на работа.

1.3 Съдът следи служебно за своевременното внасяне на дължимият депозит за вещо лице, като след внасянето на депозита, съответният деловодител уведомява за това експерта по телефон.

При невнасянето на определеният депозит в срок, съдът също уведомява вещото лице и предприема адекватни организационни мерки като дава указания за внасяне на депозита от съответната страна.

1.4. Определеният депозит се внася по депозитна сметка на РС – Петрич, предварително обявена на страните и оповестена на всички участници в съдебните процедури по подходящ начин, в това число и чрез сайта на съда, а именно:

IBAN - BG76BUIB78373325026003
СИ БАНК клон Благоевград.

1.5. Вещото лице започва дейността по извършване на експертизата, след като е внесен депозит за заплащане на труда му и се уведоми за това от съответната съдебна служба.

2. ПРИСЪЖДАНЕ НА РАЗНОСКИ ЗА ЕКСПЕРТИТЕ

2.1. На вещото лице се заплащат личните разходи за командироване съгласно Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

Когато експерта е командирован в друго населено място **и остава да нощува** в мястото на командировката, на същият се заплащат дневни пари в **размер 20 лв.** за всеки ден от командировката.

Когато експерта изпълнява служебните си задължения през по-голямата част от работното време в друго населено място **без нощване**, се изплащат дневни пари в размер на **10 лв.**

За дните, през които командированият се е завърнал в постоянната си месторабота за доклади, проучвания и други, дневни пари не му се изплащат.

2.2. Пътни, дневни и квартирни пари се заплащат за всяко явяване на вещото лице пред съда назначил експертизата, съгласно представена декларация и разходно оправдателен документ от експерта /фактури за нощувка, билети за превоз с актуална дата на пътуване или друг документ, удостоверяващ извършения разход/.

При разходи направени за пътуване със самолет, последните се удостоверяват задължително само със самолетен билет .

2.3. Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на Министерството на вътрешните работи и НТЛ, съдът заплаща на този експерт разноски за явяване по делото, само когато сам е назначил експертизата или

когато експерта е направил лични разходи за явяване по делото, след като е престанал да бъде вече служител в МВР или е бил такъв, но е ползвал платент отпуск за деня на съдебното заседание.

2.4. На командирован експерт се заплащат **квартирни пари за нощуване в мястото на командировката**, в размер на действително платените (вкл. за данъци и такси), срещу представен документ/фактура за платена нощувка/, издаден по установения ред, но не повече от утвърдената сума за една нощувка в съответното звено на съдебната система и населено място /до **45 лв. за района на РС-Петрич**/.

Не се заплащат квартирни пари, когато е ползувана безплатна държавна или обществена квартира, както и когато командировката на експерта е в населено място, където живее той или семейството му.

2.5. Разноските на вещите лица се изплащат касово в брой от служба "Счетоводство" на съда, освен ако експертите не поискат това заплащане да се извърши по банков път.

След постановяване на определение за присъждане на конкретен размер разноски за експерта по делото, съдебният секретар изготвя Разходно-касов ордер Образец 98а за тези разноски, който се подписва от съдията-докладчик и се предоставя на вещото лице в деня на заседанието.

Когато съдът е присъдил разноски в съдебно заседание, копие от съдебният протокол в тази му част се предоставя от съдебният секретар на служба "Счетоводство", незабавно след проверка и подписване на съдебният протокол от съдията-докладчик .

2.6. Не се признават за разходи: разходи за билет за самолет, освен когато командировката е в чужбина; пътни разходи над 20 лв. в една посока, без представяне на билет; разходи за 1 нощувка над 35 лв.

Направените пътни разходи до 20 лв., както и такива за нощувка до 35.00лв., могат да бъдат удостоверени освен чрез разходно-оправдателен документ, билет, фактура и чрез декларация по чл.313 от НК от вещото лице.

3.ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕКСПЕРТНО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

3.1. След приемане на експертното заключение, съдът присъжда със съдебен акт заплащането на възнаграждение на експерта съобразно изготвена от него собственооръчно попълнена писмена декларация по Приложение №2 на Наредба №1/2008г. /Приложение №3 към правилата/

3.2. При **явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини**, на същото освен личните разходи се заплаща и възнаграждение в размер **15 лв.**

3.3. Когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на Министерството на вътрешните работи и НТЛ, съдът заплаща на министерството направените разходи за труд и консумативи, ведно с режимните разноски само когато сам е назначил експерта в съдебната фаза на процеса.

Когато експертите при МВР и НТЛ са назначени от орган на досъдебната фаза на процеса, при разпита на тези вещи лица в съдебното производство не се заплаща възнаграждение от съда, извън полагащото им се такова по щат и месторабота.

3.4. При определяне на възнагражденията органът, възложил експертизата, съобразява и преценява: сложността и спецификата на поставените задачи; компетентността и степента на квалификация на вещото лице; времето, необходимо за извършване на експертизата; обема на извършената работа; необходимите разходи за извършването на експертизата, като употреба на материали, консумативи, използвани пособия, съоръжения и други; други условия, оказващи влияние върху заплащането за извършената работа, в това число срочност на изпълнението, работа в почивни дни и национални празници.

Обстоятелствата свързани с положеното време, обем, вид естество на свършена работа, разходи, консумативи, материали и пособия, използвани и вложени при изпълнение на експертизата, се посочват изрично в Справка Декларацията на експерта по Приложение №2 на Наредба№1/2008г.

Когато вещото лице не представи документи за разходите си при изпълнение на експертизата, те се заплащат по преценка на съда, назначил експертизата.

3.5. За отделните видове експертизи на вещото лице се определя възнаграждение съобразно действително отработените часове и направените разходи за извършване на експертизите.

Когато експертизата е изготвена от няколко вещи лица, възнаграждението за всяка от тях заплаща поотделно съобразно индивидуално попълнена декларация по Наредба№1 за вложен труд, време и разходи в извършването на експертизата.

В представяната пред съда Справка-Декларация, вещото лице следва да посочи изрично ако експертизата му е възложена служебно по месторабота, както и времето на положеният от него труд за изпълнение на експертизата в рамките на работното му време.

3.6. За всеки действително отработен час на експерта се заплаща възнаграждение в размер 5 лв.

Броят на действително отработените часове се установява от справка-декларация на вещото лице по Наредба №1.

Когато експертизата е била извършена от експерта в рамките на работното време и нейното изпълнение му е възложено като служебна задача, 50 % от определеното възнаграждение се изплаща на експерта, а останалата част – предприятието в което работи.

За **особено сложни и специфични експертизи**, извършени от висококвалифицирани вещи лица, възнаграждението може да бъде увеличено до **100 %**.

За експертизи, извършени в почивни дни и национални празници, възнаграждението може да бъде увеличено до **100 %**.

3.7. Когато прецени, че са налице основания да увеличи първоначално определеното възнаграждение, съдът възложил експертната, определя окончателно възнаграждение с протоколното си определение .

Ако съдът прецени, че няма основание за увеличаване на първоначално определеният размер на експертното възнаграждение, то остава в този си размер.

Ако прецени, че са налице обективни основания за намаляване на посоченото от експерта възнаграждение по подадената от него справка-декларация, съдът може да намали размера на възнаграждението като посочи подробно мотивите за това в протоколното си определение по делото.

3.8. За присъденото експертно възнаграждение съдебният секретар изготвя в деня на съдебното заседание разходно-касов ордер /РКО образец 98а/, който представя в служба”Счетоводство” на съда, заедно с копие от протоколното определение за окончателно определеното експертното възнаграждение, не по-късно от 3-дни, считано от датата на съдебното заседание.

РКО образец 98а се издава в един екземпляр, който се предоставя на служба ”Счетоводство” или на експерта.

3.9. В Служба”Счетоводство” се приема РКО образец 98а само ако същият е попълнен с всички реквизити, а именно: издател, дата на издаване на ордера, дата на определението на съда, вид и номер на делото, три имена на вещото лице, отбелязване на средствата, от които се следва присъденото плащане/бюджетни или депозитни/, посочване характера на плащането/ разноски за пътни, за дневни, за ношувки или заплащане на експертно възнаграждение /, посочване на присъдената сума цифром и словом, ведно с подпис на съдията-докладчик .

При липса и непопълването на посочените основни реквизити в РКО, служителите в служба”Счетоводство” не следва да приемат, отчитат и изплащат сумите по такъв документ .

3.10. Преди изплащането на сумите по РКО образец 98а от бюджетната сметка на съда, главният счетоводител извършва проверка на представените документи /РКО образец 98а, фактурата от вещото лице, характера на възнаграждението-бюджетни или депозитни средства/. След направената проверка главният счетоводител завежда в счетоводната програма задълженията към вещите лица и ги описва в заявка за поемане на задължение, която представя за одобрение на Председателя на съда. При одобрение на заявката, главният счетоводител инициира бюджетно платежно нареждане за присъденото възнаграждение на вещото лице .

При заплащане от депозитна сметка на вещото лице, главният счетоводител проверява за наличността на суми в набирателната /депозитна/сметка на съда за това плащане.

3.11. Присъденото експертно възнаграждение се изплаща безкасово по банков път на вещото лице, по предварително заявена от него банкова сметка (IBAN, BIC код, банка и клон) за тази цел съгласно Приложение № 4 към тези правила.

За банков превод е необходимо вещото лице да попълни също и фактура или друг документ, съдържащ реквизитите на чл.7, ал.1 от Закона за счетоводството.

3.12. Експертното възнаграждение не може да се определя под условие или да се обвързва с изхода от решаването на делото.

3.13. Възнаграждение се определя и заплаща на експерта и при устно допълнение към експертизата.

3.14. Първоначалното възнаграждение на вещото лице не се изплаща, ако органът, възложил експертизата, не приеме заключението.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗХОДИ И ЕКСПЕРТНО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ПО СЪДЕБНОМЕДИЦИНСКИ, СЪДЕБНОПСИХИАТРИЧНИ И СЪДЕБНОПСИХОЛОГИЧНИ ЕКСПЕРТИЗИ

4.1. Разходите по извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи се формират от разходите на лечебното заведение, разходите за възнаграждение на вещото лице, както и направените от него лични разходи.

4.2. Лечебните заведения имат право на разходите, направени за извършената експертиза, които включват: режимни, разходи за консумативи, изследвания и транспорт, когато последният е свързан с извършването на експертизата.

Размерът на разходите на лечебните заведения за изготвяне на съдебномедицински, съдебнопсихиатрични и съдебнопсихологични експертизи се определя, както следва:

а/ разходи за една извършена съдебномедицинска експертиза на труп (аутопсия), включващи режимни разходи, консумативи, хистологични изследвания, изследвания за определяне на кръвни групи, за определяне на съдържание на алкохол в кръвта и на наркотици в урината - **до 120 лв.;**

б/ разходи за извършена съдебнопсихиатрична или съдебнопсихологична експертиза за едно денонощие - **до 30 лв.;**

в/ транспорт, свързан с извършването на съдебномедицинска, съдебнопсихиатрична и съдебнопсихологична експертиза - **до 1 лв./1 км.**

В разходите за извършени съдебномедицински експертизи от лечебните заведения **не са включени** химичните, генетичните, биологичните и други допълнителни за съответната експертиза изследвания, когато са необходими.

4.3. С приемане на експертното заключение, съдът определя разходите, които следва да се присъдят на лечебното заведение във връзка с изготвяне на експертизата, след представяне на първичен счетоводен документ за извършването на въпросните разходи, утвърдени от ръководителя на лечебното заведение и при

съобразяване и отчитане на разчетите за разходи на лечебно заведение, показатели и ценови тарифи за тях, посочени в Наредба №2/26.10.2011г., а именно:

Разчет на необходимите разходи за провеждане на една съдебномедицинска експертиза на труп

№ по ред	Разходи за 1 СМЕ	Показатели	Общо
1.	Режийни разходи за ел. енергия – осветление, специално осветление; вентилация; климатизация; хладилник за биологични материали и кръв	0,20 лв. – хладилник; 2,70 лв. – климатик (охлаждане); 3,30 лв. – климатик (отопление); 0,30 лв. – осветление (при 1,36 кВтч от лампи); 0,33 лв. – специално осветление (при 1,5 кВтч прожекторни лампи); 0,50 лв. – вибрационен трион и бактерицидна лампа	5,00
2.	Медицински консуматив	2,88 лв. – 2 броя еднократни престилки; 2,40 лв. – 2 чифта аутопсионни ръкавици; 0,42 лв. – 3 чифта латексови ръкавици; 0,12 лв. – маски; 0,20 лв. – 2 бр. еднократни престилки; 0,20 лв. – калцуни; 0,52 лв. – 2 до 8 стерилни контейнера за кръв и урина; 0,48 лв. – 1 – 2 броя стерилни контейнери за тъканни материали; 0,05 лв. – 0,5 мл консервант за кръв и урина; 0,11 лв. – еднократно острие за скалпел; 2,00 лв. – дезинфектанти; 0,50 лв. – конци; 20,00 лв. – трупен чувал с цип	30,00
3.	Изследвания за	определяне наличието на наркотици в урината – 1 опаковка за изследване на 6 вида наркотици в урината	15,00
		определяне на кръвни групи	10,00
		определяне съдържанието на алкохол в кръвта	20,00
		хистология	40,00
	Общо разходи за една СМЕ на труп (аутопсия)		120,00

Разчет на необходимите разходи за извършена съдебнопсихиатрична или съдебнопсихологична експертиза за едно денонощие

Вид разход	Стойност
Храна	5,00
Рутинна параклиника	3,78
Медицински консумативи	0,37
Вода, горива, енергия	4,00
Други материали	0,33
Текущи ремонти	1,84
Пране	0,41
Други външни услуги	1,17
Инвентар (постелен и друг)	4,00
Лекарства	7,00
Други разходи	0,04
Общо	30,00

4.4. Присъдените разходи на лечебното заведение, се превеждат на последното безкасово по сметка, предварително посочена от него .

4.5. Извън разходите за изпълнение на експертизите, които се присъждат на лечебното заведение, **съдът заплаща отделно на вещото лице направените от него лични разходи за експертизата, както и експертно възнаграждение** по реда на [Наредба № 1 от 2008 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица](#), след представяне на **Справка-декларация в удостоверение на сторените лични разходи и първоначално определено експертно възнаграждение за вложеният от него труд.** В тази справка вещото лице посочва изрично ако експертизата му е била възложена служебно, както и конкретният период от време, в който е полагал труд за изпълнение на експертизата в рамките на утвърденото му работно време.

Когато експертизата е била извършена от експерта **в рамките на работното време и нейното изпълнение му е възложено като служебна задача, 50 % от определеното възнаграждение се изплаща на експерта, а останалата част - на заведението.**

4.6. При допускане на съдебнопсихиатрична и съдебнопсихологична експертиза с участието на вещи лица при “ЦПЗ”-Благоевград, съдът възлага на Ръководителят на лечебният център да определи конкретните експерти за изпълнение на експертизата.

При определяне на конкретните експерти, Ръководителят на “ЦПЗ”-Благоевград следва да съобрази и отчете вида, сложността и естеството на поставените експертни задачи, необходимата специалност и квалификация на експерта, както и посочените от съда срокове за изпълнение на експертизата.

След определяне на експертите, които имат обективна възможност да изпълнят в срок допуснатите от съда медицински експертизи, Ръководителят на “ЦПЗ”-Благоевград, уведомява незабавно писмено или по телефон /в спешни случаи/ съда за това.

4.7. Ако назначената от съда експертиза е извършена от вещо лице, което е служител на Министерството на вътрешните работи, **съдът заплаща на министерството направените разходи за труд, консумативи и режимни разноски.**

4.8. Когато вещото лице е **командирано за сметка на учреждениято, където работи,** разходите по явяването му пред съда, се възстановяват на съответното учреждение или организация, а **не се заплащат на експерта.**

IV. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. „Вещо лице” е специалист със специални умения, включен в списъка по чл.398 от ЗСВ или специалист със специални умения и знания, който е назначен при условията на чл.396, ал.2 от ЗСВ .

2. „Експертиза” е процесуално регламентирана дейност, извършвана по искане на компетентния орган от лица, които притежават специални знания за изследване на определени обекти или други обстоятелства, свързани с изясняването на определени факти по съдебните дела.

3. „Действително отработен час” е времето за извършване на оглед на обектите, събиране на образци за сравнително изследване, измерване, преглеждане на документи, справки в архиви, изследвания, анализи и други необходими за изготвяне на експертната дейности.

4. Настоящите правила са задължителни за съдиите, съдебните служители и експертите по делата, като същите се обявяват на посочените адресати по подходящ начин, включително и чрез Интернет сайта на съда.

5. Председателят на съда организира и осъществява периодичен контрол за спазването на утвърдените правила за работа с вещи лица при определянето, присъждането и изплащането на разходи и възнаграждения на експертите по съдебните дела.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

До Председателя на РС – Петрич

ЗАЯВЛЕНИЕ

От.....
/ име презиме фамилия /
живущ:..... п.к..... ж.к.....
дом. /служ. тел..... GSM.....
електронен адрес:.....
идентификационен номер

Уважаема Г-жо Председател ,

Моля, да бъда включван в изпълнението на съдебни експертизи, при необходимост от специални знания в областта на притежаваната от мен специалност, а именно:

Завършил/а съм професионално образование и притежавам научни знания в областта на..... /определен вид съдебна експертиза съгласно Наредба №1/16,01,2008г. на ВСС/

В момента работя в
/месторабота, ако работи/

или съответно - не работя

Имам трудов стаж по специалността и/или стаж като вещо лице
.....
/години/

Имам допълнителна квалификация като.....

Притежавам /не притежавам ниво на достъп до класифицирана информация

Заявявам, че желая да получавам съобщения и съдебни книжа на електронен адрес :

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Заверено копие от Диплома за завършено професионално образование и квалификация
2. Свидетелство за съдимост
3. Документ , свързан със стажът по специалността и такъв за допълнителните квалификации на експерта.
4. Декларация към Приложение №1 от ВПРВЛ при РС – Петрич

С УВАЖЕНИЕ:

Дата:

Подпис :

ДЕКЛАРАЦИЯ

Във връзка с Наредба № 1 от 16.01.2008г. за

вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица издадена от ВСС, обнародвана в ДВ, бр.11 от 05.02.2008г.

Подписаният(та) _____,

роден (а) на _____ г. в гр.(с.) _____,

област _____, постоянен адрес

_____ ,
ЕГН _____ с настоящ адрес

гр.(с.) _____,

област _____,

ул.(ж.к.) _____ № _____,

бл. _____, вх. _____, ет. _____, ап. _____

ДЕКЛАРИРАМ:

1. СЪГЛАСЕН/СЪГЛАСНА СЪМ ДА БЪДА ВКЛЮЧВАН /А И ДА УЧАСТАМ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪДЕБНИ КЕСПЕРТИЗИ .
2. НЕ СЪМ ПОСТАВЕН/А ПОД ЗАПРЕЩЕНИЕ, НЕ СЪМ ЛИШЕН/А/ ОТ ПРАВО ДА УПРАЖНЯВАМ ПРОФЕСИЯ ИЛИ ДЕЙНОСТ.
3. НЕ ОСЪЩЕСТВЯВАМ ФУНКЦИИ ПО ПРАВОРАЗДАВАНЕ В СИСТЕМАТА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ.
4. НЕ СЪМ ОСЪЖДАН/А ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР
5. ИМАМ РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОСТОЯННО ПРЕБИВАВАНЕ В РЪБЪЛГАРИЯ/за вещи лица чужди граждани/
6. ИЗВЕСТНА МИ Е НАКАЗАТЕЛНАТА ОТГОВОРНОСТ ПО ЧЛ.313. от НК ПРИ ДЕКЛАРИРАНЕТО НА НЕВЕРНИ ДАННИ.

Дата :

ДЕКЛАРАТОР:

/ трите имена и подпис/

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Районен съд – Петрич издава настоящото удостоверение на вещото лицев уверение на това, че на същото е възложено изпълнението на съдебна експертиза по.....дело №..... по описа на РС – Петрич, насрочено за разглеждане в съдебно заседание наГ.

Съгласно разпоредбата на чл.395, ал.2 от Закона за съдебната власт, всички държавни органи, юридически лица и граждани, при които се намират материали, необходими за експертизата, **са длъжни да осигурят достъп на вещото лице до тях съобразно нивото на достъп до класифицирана информация, което то притежава, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на задачите на експертизата!**

Съгласно чл. 405, ал.1 от Закона за съдебната власт, ако 3-то лице не изпълни вмененото му от съда и закона задължение за съдействие и предоставяне на документи и материали във връзка с допуснатата и назначена съдебна експертиза, **се наказва с глоба от 50 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание!**

Дата.....

Град Петрич

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

/подпис на съдия и печат на съда/

ПРИЛОЖЕНИЕ №3

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 29, ал. 2 и чл. 31, ал. 2 от Наредба № 1 от 2008 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица

от, ЕГН,
пост. адр.,
тел./факс, моб., e-mail:,
назначен за вещо лице по № / г. на съд

№ г.	(час)	Описание на извършената работа	Възнаграждение (лв.)			Разходи (лв.)	
	Дата	Време		на час	време	сума	причина	сума
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
вс.								

всичко за изплащане лв.

по сметка №, код,

банка, клон,

или от депозитната или бюджетната сметка на

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 НК.

гр.

Вещо лице:

дата:

Приложение:

ПРИЛОЖЕНИЕ №4

До Председателя на
Районен съд – Петрич

З А Я В Л Е Н И Е

От.....

/трите имена/

ЕГН:.....

С адрес :.....

.....

ЛК№.....изд.на.....от МВР.....

Телефон за връзка.....

Вещо лице по утвърден списък за съдебен район

насъд.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Моля, възнагражденията ми за изготвените експертизи и други суми/разходи/, да бъдат изплащани по моя разплащателна сметка, както следва:

IBAN:.....

BIC:.....

при банка:.....

С настоящото декларирам също, че съм самоосигуряващ /а/ се по БУЛСТАТ.....

дата:.....

С УВАЖЕНИЕ:

гр. Петрич

/подпис/